

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitótérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5; kor-
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
születéskor, vagy kerettel ellátott hir-
detések termékek szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Izgalmas közgyűlés.

**Buza Barna sikertelen za-
varosinálási kísérletel. Su-
lyos sértések, vihar a köz-
gyűlésen. Buza Barna vesz-
szőfútása. — A zavarok után
hozzáfogtak a komoly mun-
kához. — Dülöre jutott a
kereskedelmi iskola ügye.**

*

— jun. 4.

Ujhely rendezettanácsu város
képviselőtestületének talán fenn-
állása óta sem volt olyan izgal-
mas, forró hangulatu közgyűlése,
mint a tegnapi. Amint előrelát-
ható volt, Buza Barna megkisé-
relte, hogy az új rezsim munká-
ját rendező kísérletekkel meg-
hússítsa és az első közgyűlésen,
mely pedig igen fontos ügyek el-
intézésére volt hivatva, egy sereg
oda nem tartozó, személyi ügyet
rángatva elő, botránys jelenete-
ket provokált. Örömmel kell azon-
ban megállapítanunk, hogy ezek
a törekvések a legnagyobb ku-
darccal végződtek. És pedig nem-
csak Buza Barna egyéni kudarcá-
val, — amennyiben a tegnapi
napon a képviselőtestületben igen
súlyos vereséget szenvedett s
nemesak a szavazásokban, de a
vitában is mindig alul maradt, —
hanem a kirohanások tárgyilag is
meghúsultak, amennyiben Né-
methy Bertalan, Lichtenstein Jenő
dr. és mások felszólalásaival Buza
Barna vádjai teljesen megsemmi-
sültek, azoknak alaptalansága
nyilvánvaló lett.

A tegnapi nap izgalmai, mint
Némethy Bertalan igen találóan
jellemezte, csak gyerekbetegsé-
gek, csak a kezdet nehézségei,
vagy ha tetszik: a lábbadozó be-
teg utolsó lázalmának jelenségei
voltak. A rendező törekvések
sorozatos kudarcai után, amelyek
ből tegnap oly szép szám jutott,
következik a komoly, céltudatos
munka, a hozzáértők és arrava-
lók vezetése alatt. Ebből külön-
ben már tegnap kaptunk izelítőt,
amidőn, — a zavarok után, — a
Székely Elek által céltudatosan
vezetett tanácskozás folyamán a
képviselőtestület a kereskedelmi
iskolának már-már végkép össze-
kuszált ügyét végre dülöre jut-
tatta s egyetlen délután értéke-
sebb és hasznosabb határozatokat
hozott, mint előzőleg két év alatt
együttvéve.

Székely Eleknek különben
rendkívüli személyes sikert hozott
a tegnapi közgyűlés. Ezt még

ellenfelei is elismerték. A zavar-
csinálási kísérletekkel, saját sze-
mélyének kiméletlen támadásai-
val szemben tanusított páratlanul
higgadt, türelmes és mégis eré-
lyes viselkedése impozáns volt.
Amikor pedig a komoly dolgokra
került a sor, a város ügyeiben
látható tájékozottsága, judiciuma,
a tanácskozás korrekt vezetése,
céltudatos intézkedései a terem-
ben pártkülönbség nélkül min-
denkit meggyőztek arról, hogy a
város kormánykereké jó kézbe
került.

A nagyérdékű közgyűlés lefo-
lyásáról a következő tudósítá-
sunk szól:

A megnyitás.

Délután 3 órakor a terem már
zsúfolásig megtelt. Az éljenzéssel fo-
gadott Székely Elek h. polgármester
a következő beszédet mondotta.

Tekintetes Képviselőtestület! A
legközelebbi multban a képviselőtes-
tület tagjainak azon része, mely en-
gem ide meghívott, tette ezt azzal a
célzattal, hogy amennyiben itt tény-
leg vannak olyan dolgok, melyek
rendezendők, ebben a rendezésben
részt vegyék. Őszintén kijelentem,
hogy idáig magam is legnagyobb mértékben
csak hallomásból ismerem ezek a
dolgokat, mert eddig még lehetetlen-
ség volt közvetlen áttekintést szerez-
nem a város ügyeiről. Már most be-
jelentem azonban, hogy mihelyt ez
megtörténik, legközelebb írásban fo-
gom a város állapotát a leg részlete-
sebben és legőszintebben feltárni.
(Helyeslés.)

Azt hiszem vannak itt, akik töl-
lem programot is várnak, de én je-
lenleg ilyen nem adhatok, hiszen csak
ideig-óráig állok a város élén. Azt
azonban megígérhetem, hogy addig,
amíg itt leszek, legjobb tudásom és
igyekezetem szerint fogom, mint a
multban, a város érdekeit szolgálni.
(Eljenzés.)

A fegyelmi határozatok.

Az első tárgy volt a főispán is-
meretes véghatározata az 5 fegyelmi
és 2 felfüggesztés tárgyában. A nagy-
terjedelmű határozatot Kincsesy Pé-
ter egészében felolvastatni kérte,
a mit ugyan a nagy többség, mint fe-
leslegest ellenzett, de az elnöklő h.
polgármester felfogása az volt, hogy
a határozat, ha csak egyetlen tag is
kívánja felolvasandó. Ez meg is tör-
tént s jó háromnegyed órát vett
igénybe.

Ezután Buza Barna dr. állott
szólásra. Jól tudja, ugymond, hogy a
képviselőtestület nem fogja elfogadni
az indítványát s csak azért szólal fel,
hogy a véghatározat elleni tiltako-
zásnak nyoma legyen.

Kijelenti, hogy tényleg vannak
Farkas Andor részéről fegyelmi vét-
ségek és sajnálja, hogy ezeket a pol-
gármester elkövette, de a fegyelmi
vétségek nem súlyosak és csak
könyelműségéből erednek. A mult
évben láttunk egy fegyelmi ítéletet,

amely csak 500 korona pénzbünté-
tésre szolgált s amelyben súlyosabb
vétségek voltak. (Zaj és ellentmon-
dások.) Majd pontról-pontra veszni a
fegyelmi vétségeket s bizonygatja,
hogy azok nem is olyan nagy dol-
gok. Többek közt, a fahistóriában, —
ugymond, — nem látok mást, mint
hogy a polgármester pár ól fával
adós maradt a városnak. (Zajos, gu-
nyos ellentmondások.) Végeredmény-
ben úgy látja, hogy itt a fegyelmi
hatóságot mellékes, hatalmi szempon-
tok vezették s indítványozza, hogy a
határozatnak a felfüggesztésekre vo-
natkozó részét felebbezzék meg.

Némethy Bertalan kijelenti, hogy
nem kíván Buza Barna ural vitába
bocsátkozni. Egyszerűen kéri a köz-
gyűlést, vegyék tudomásul a főispán
véghatározatát. (Felkiáltásunk. Sza-
vazzunk!)

Székely Elek szavazásra teszi
fel a kérdést s a közgyűlés 36 szóval
20 ellen Némethy Bertalan indítvá-
nyát fogadja el Buza Barnával
szemben.

Az alszámvevői állás.

Székely Elek indítványozza, hogy
a felfüggesztett alszámvevő helyére
ez időszert ne helyettesítsenek sen-
kit, hanem bízzák a polgármesterre,
hogy a meglevő városi alkalmazottak-
ból segéderőt alkalmazzon a szám-
vevőséghez. Elég a pazarlásból. Két
év óta a szabadságon levő főjegyző
11 ezer koronát sétált el, 21 díjnok
és 12 szolgál van a városházán. Ugy
meg vagyunk áldva hivatalnokokkal,
hogy a számvevőséghez három segé-
det is állíthatunk.

Kincsesy Péter a behelyettesítés
mellett van, Hericz Sándor a polgár-
mester nézetét támogatja.

Szöllőssy Arthur hozzájárul, hogy
ideiglenesen a polgármester válaszon
ki egy alkalmas szakképzett egyént.

Buza Barna: Persze, Láncki Ala-
dárt!

Szöllőssy: ... s azután tegyen
erről jelentést a képviselőtestületnek.

Kincsesy Péter odamódosítja in-
dítványát, hogy a polgármester a
pénzügyigazgatóságtól fogadjon fel
segédmunkaerőt.

Székely Elek rámutat, hogy az
eddig pazarlás következtében a pót-
adó tényleg nem 53, hanem körül-
belül 100% már. Ez tovább így nem
mehet. Ne tetézzük a kiadásokat
még e rövid átmeneti idő alatt is.

A közgyűlés túlyomó többsége
a polgármester javaslatát fogadta el.

Viharos jelenetek.

Felolvasásra került a főispán le-
irata Buza Barna dr. azon panasza
tárgyában, hogy az 1904. évi faki-
használat körül visszaélés történt. A
főispáni vizsgálat adatai igazolták,
hogy ez nem áll, a fakihaszna-
lat rendben, korrektil, okmányszerűen elszá-
moltatott.

Buza Barna: Örömmel hallottam,
hogy ebben a kérdésben Székely Elek
volt polgármester ur ellenem sajtóper-
t is indított. Ez a kérdés tehát a bírósá-
g előtt tisztázva lesz. Kérem a köz-
gyűlést, hogy addig míg ez meg nem
történik, függeszse fel ítéletét s ne
határozzon a főispáni leirat tudomásul

vétele tárgyában. Hogy azonban a
közgyűlés tisztán lásson, addig is el-
akarom mondani a következendeket.

Az én figyelmemet erre az ügyre
Némethy Bertalan hívta fel. (Nagy zaj.)

Dr. Bettelheim Jakab: Ezek sze-
mélyi kérdések, nem tartoznak ide!
Dr. Buza Barna: Nem ért maga
ahhoz! (Nagy zaj.)

Székely Elek csendet teremt és
így szól: Kérem az urakat, hallgas-
sák meg nyugodtan a szót. Ha én
nyugodtan hallgatom, Önök is meg-
hallgathatják! (Éljenzés.)

Hazudik az ur!

Buza Barna: Némethy Bertalan
közlései nyomán érdeklődtem az ügy
iránt s megállapította az aktákból,
hogy 1904-ben a polgármester kivéte-
les fatermelési engedélyt kért. Mikor
pedig a képviselőtestületben ez iránt
megkérdezték, letagadta a dolgot.

Bettelheim Sándor: Politikai
hajza az egész. Buza Barna akkor,
amikor Székely Elek neki főkotest-
jelöltje volt, kijelentette nekem, hogy
Székely Eleknel puritánabb, becsü-
letesebb ember nincs. (Nagy zaj.)

Buza Barna: Soha nem is vádol-
tak azzal, hogy valótlanítást mon-
tam volna. Most itt, a képviselőtes-
tület előtt kijelentem, hogy, amit
Bettelheim Sándor állít, az valót-
lanság.

Bettelheim Sándor: Hazudik az
ur! (Oriási zaj.)

Székely Elek miután csendet
teremt, Bettelheim Sándort rendre-
utasítja.

Buza Barna ezután kijelenti, hogy
6 éve sürgeti a faelszámolást.

Némethy Bertalan: Ez is tévedés!

Buza: A főispáni leirat nem ki-
merítő és nem is felvilágosító. Továb-
bá nekem jogom van a főispán áti-
ratában foglalt állítások valóságában
kétkedni, minthogy több ízben meg-
győződtem, hogy hivatalos átiratába-
 tett állítások lényegükben nem felel-
tek meg a valóságnak. (Zaj és ellent-
mondások.) Kérem indítványom elfo-
gadását.

Székely Elek: A képviselőtes-
tületi tag ur általánosságban meggya-
nusította egy felettes hatóságnak in-
tézkedését. Ez nem helyes: ettől a
jövőre tartózkodjék. Különben az
egész ügy Székely Elek és Buza
Barna magánügye, nem ide való, csak
azért engedem meg a tárgyalását,
hogy ne vádolhasson azzal, mintha
ez elől ki akarnék térni.

Némethy válaszol.

Némethy Bertalan: Személyes
apostrofálásra válaszolok. Nem aka-
rom Buza Barnak urnak ez ügyben
6 éven át tanusított magatartását bő-
vebben illusztrálni, erre majd alkal-
mam lesz a sajtóperben, melyben Buza
Barna ur, mint ténytanura kétségte-
lenül hivatkozni fog reám. Itt csak a
faktumokat adom elő.

1904-ben jutott tudomásomra a
kivételes erdőkivágatás ügye. Felhí-
vám rá azonnal Buza Barnának és
politikai párton többi vezéreinek fi-
gyelmét. Buza Barna részt vett az
1905. évi zárszámadás vizsgálatában,
én nem. Azután részt vett az 1906.
évi zárszámadás vizsgálatában is, én

Hol szerezzük be háztartási szükségletünket, hogy? IFJ. KLEIN JAKAB festék és kefeáru SÁTORALJAUJHELY
pénzt és időt takarítsunk meg? kereskedésében a pénzügyigazgatósággal szemben

Aki fenti czégnél szerzi be szükségletét pénzt takarít meg, mert 20%-al olcsóbban vásárol és időt, mert csakis kifogástalan minőségű, I. rendű áru áll
a t. vevőközönség rendelkezésére. — Fenti czégnél jutányosan beszerezhetők: por- és olajfestékek, kocii-zománcz (Email), butor-, parkett-, bőr- és padló-
lakkok. Megerle, Eisenstedler, Fritze- és Marx-linoleum és borostyán lakkok. — Mindennemű háztartási és gazdasági kefék, seprők és kefeáru különleges-
ségek, szódá, szappan, kékitő, kékszappan, cipőcserm, ezüst- és mindennemű fémtisztító paszták és folyadékok, szivacs, mosdószappanok, valamint
kocsikenőcs, halzsír, gépolaj, kátrány, karbolineum, terpentín, kence, kátrány-fedlemezek és mindennemű a háztartásban és gazdaságban szükségelt cikkek.
Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl, 10 koronás rendelésnél bérmentve szállít.

nem. Buza Barna approbálta és aláírta a zárszámadásokat, melyekben a fakihasznalet is részletezve volt. Ez reám csak megnyugtatólag hatott a tekintetben, hogy a polgármestert ez ügyben semmi sem terheli.

1905-ben kiléptem a képviseleti testületből, 2 évig nem voltam itt. De itt volt Buza Barna s ebbe az időbe esett Székely Elekkel való ölekezése, eszokolódzása az erkélyen. (Nagy tetszés és derűtség.) Ez is csak megnyugtathatott engem. 1909-ben Buza Barna a képviselőtestületi tagválasztásokon kooperált Székely Elekkel.

Buza Barna tehát hallgatott 1905-ben, hallgatott 1906-ban, hallgatott 1907-ben, hallgatott 1908-ban, hallgatott 1909-ben és csak 1910-ben és csak már a Székely Elek ellen folytatott vizsgálatok után és csak a választások idején jutott eszébe Buza Barnának a fát keresni. Itt tehát egy ténybeli tévedését kellett Buza Barnának helyreigazitanom.

Hogy pedig most Buza Barna ismét ezzel a kérdéssel foglalkozik, ebben nem látok egyebet, mint azt az intenciót, hogy itt a nyugodt munka minél később kezdődjék, hogy a kedélyeket minél tovább tartsuk igazlomban. A sajtóper a bíróság előtt folyamatban van, abban minden ki fog derülni. Kérem a képviselőtestületet, hogy addig is az ilyen, a város közbékéjét felidőltető intenciókat ne engedje érvényesülni s vegye tudomásul a főispán átiratát. (Helyeslés és éljenzés.)

Buza Barna zavarban van.

Buza Barna: Nem emlékszem, hogy Némethy Bertalan 1904-ben közölte-e velem az ügyet, de ha ő állítja, igaz lehet.

Némethy: Tanuim vannak rá.

Buza: Ugyanakkor azonban súlyosabb dolgokat is elmondott neki Némethy s így történt, hogy ő csak 1910-ben kezdett komolyan foglalkozni a fatügygyel. Csak azt akarja megállapítani, hogy ő 1904-től 1910-ig nem volt bűnpalástoló.

Székely Elek: Felszólítom, hogy magyarázza meg, mit akar mondani ezzel a kifejezéssel?

Buza: Csak azt, hogy a bűn gyanuját sem akartam palástolni.

Székely: Tessék tehát vigyázni a kifejezéseire.

Lichtenstein Jenő dr. Mindenekelőtt megállapítom, hogy ildomtalan Buza Barna eljárása, aki a saját ügyében itt szónokol. (Helyeslés.)

Buza: A szavazásban nem veszek részt!

Lichtenstein: Tárgyalnia sem szabad! Az ügy egyáltalán nem idevaló, a bíróság előtt áll, ahol Buza a vádlott. De ha már Buza ide is behozta, szívesen elmondja a való tényállást.

Buza Barna nem mond igazat, midőn azt állítja, hogy a kivételes engedélyvel kivágott fa nem lett elszámolva. Igenis, a többivel együtt át lett adva Behyna Miklósnak, azután külön lett elhelyezve a városi tornatérén. Külön dolgozták fel ipari célokra s az 1904., 1905 és 1906. zárszámadásokban elszámolták. Ha Buza úgy utána járt volna, mint szóló, hanem csupán ürügyet keresett volna, hogy valakit alaptalanul támadjon, akkor sem a cikke megírására, sem panasz beadására nem lett volna oka. Szóló megállapítja, hogy Buza Barna nem cikke megírásakor, sem most nem mondott valót.

Reichard Salamon dr. és Erényi Manó ily értelmű felszólalásai után a közgyűlés óriási többséggel, — Buza ugyszólván egyedül maradt, — tudomásul vette a főispán leiratát.

A kereskedelmi iskola.

Csak ezek után kezdődött a tulajdonképeni munka, amelynek során a közgyűlés Székely Elek céltudatos vezetésével mellett a kereskedelmi iskola tárgyában máris fontos határozatokat hozott. Este 7 órakor az idő előrehaladottsága miatt a hátralévő

tárgyak elntézését egy közelebből összehívandó újabb közgyűlésre haszították.

A ker. iskola ügyében hozott határozatokról szombati számunkban referálunk.

— jun. 4.

♂ Dész Zoltán felmentése. A budapesti törvényszék kedden délben kihirdetett felmentő ítélete az egész országban a legnagyobb meglepetés erejével hatott. Az ítéletnek a politikai világban kétségtelenül nagy kavarodás lesz a következménye, de hogy a helyzet milyen irányban fog tisztáztni, az még teljesen bizonytalan. Ujabbán hire jár, hogy a kormány ma beadta lemondását s egyelőre átmeneti kabinet következik.

István püspök.

A hivatalos lap vasárnapi száma közölte Ofelsége legmagasabb kőziratát, melyet Miklóssy István sátoraljauhelyi főesperest hajdudorogi gör. kath. magyar püspökké nevezte ki.

A magyar görögkatholikus hívők régi vágya ment teljesedésbe, amidőn I. Ferenc József magyar király és X. Pius pápa uralkodása alatt az Urnak 1913. esztendejében a hajdudorogi magyar püspökség megalapítatott. Körülbelül ezekkel a szavakkal formulázta majd meg a krónikás a scholastikai tételt. Es valamint a legmesszebbtől történelmi jelentőségű alakulások, keletkezésük alkalmával beleolvadtak a jelentéktelen események szürkéségébe, az élet tülekedő zaja itt is elnyomni látszik a dátum jelentőségét, igazolva Carlyle állítását, hogy az igazi nagy dolgok, nagy hatások észrevétlenül fogamzanak meg a história méhében.

Mert valóban nagy horderejű folyamat van induló felben. Az új magyar püspökség sok és a felületes szemléletre jelentéktelennek látszó, de annál hatalmasabb tényezők eredője. A magyar állam tekintélye, nemzetünk fajsúlyának megnövekedése, a magyar görögkatholikus hívők öntudatossága, vallási és faji buzgalma teremtették meg, hosszú keserves vajúdás után, akkora nehézségek árán, amekkorát az átlagos, helyesebben a más fejével gondolkozó tömeg se fel fogni, se méltatni nem képes. A eszökönys ultrakonzervativizmus, a bizalmatlanság, a faji és felekezeti túrelmetlenségek, sőt vehemens külpolitikai nehézségek vezettek léptenyomon gáncosot a törekvés elé. A hajdudorogi püspökség fontosságát elsősorban annak mélyreható politikai jelentősége adja meg. Régen érzett szükség, de amelyhez a viszonyok idáig nem voltak megérve, helyesebben, amelynek szanalására az együtt hatni hivatott erők nem voltak teljesek.

Az új püspökség egyházi fontosságán kívül a nemzeti konsolidálás egyik erőfaktora lévén, nagy körültekintést kívánt annak hivatott egyénnek való betöltése. Aki egyesítse magában az egyházfő és a magyarság buzgalmat s azon képességeket, amelyek a buzgalmat valóban termékeny nyé tehetik. A hibás kezdés, származzék az akár a hozzá nem értésből, akár energiátlanságból, akár a viszonyokkal nem számoló körültekintés hiányából, megbéníthatja az egész alkotást.

Az érintett történelmi hivatás betöltésére vármegyénk és városunk közéletének egy nagyérdemű és meggyőződésünk szerint a nehéz feladattal megbirkózni képes szerepvívője választatott ki Miklóssy István sátoraljauhelyi gör. kath. plébános, főesperes személyében.

Vármegyénk adja tehát az első magyar püspököt az ó-hitű magya-

roknak. Az a vármegye, amelyik klasszikus földje nagy szülőiteiknek és azok körül is épen azoknak, akiket a magyar nemzeti törekvések a legtüzebben lelkesítettek. A szülőföld is kötelez. A nemzeti önállóság bajnokai, nyelvünk ujja teremtője, a tiszta magyarság erős lelkű, tüzes, hajlíthatlan akaratu képviselői szülőföldjéről indulni a valódi történelmi hivatás betöltésére nagy és szükségképen mélyen átértett kötelezettséget jelent.

Meggyőződésünk szerint, amelyet két évtizedes tanúságtétel támogat, a nehéz küldetés méltó férfura esett.

Élete küzdelmekben telt el. Kora ifjúságában tanit, fárad, hogy tanulhasson. Később, de még egész ifjan, nagy horderejű és sok felelősséggel egybekötött munkakört lát el, példás szorgalommal és az alaposan kiképzett s a munkában fegyelmezett elme ritka hozzáértésével. Mint lelkész ismerjük. Nemcsak hívei, hanem felekezeti különbség nélkül minden polgártársa szívesen honorálja a közérdekekben soha lankadást nem ismerő önzetlen buzgalmat, szívós kitartását. Épített, alkotott. Nemcsak egyháznak, hanem a tágabb értelemben vett köznek is. Az ország egyik legnagyobb s legpéldásabb humanisztikus intézménye, a zempléni vármegyei „Erzsébet” közkörház fényes emléke ujhelyi papságának. Dezált állapotban vette át a parochiát s úgy hagyja el, ahogy az soha a Koriatovich herceg alapítása óta rendbe szedve nem volt. Egész embernek bizonyult a közélet küzdelmeiben is, úgy a vármegye, mint a város tanácsában, ahol félelem és gáncs nélkül vitta meg — nem ritkán — nehéz küzdelmeit. Volt része a rüpk támadásokban is, mint amelyek, mint a csaláncsípés, elmaradhatlan járuléka a gyom, a dudva irtásával járó munkának.

A férfikor azon szakában indul töretlen utjának, amelyben a tudást, a tetterőt, a böics tapasztalás képeket hatásukban fokozni. Es ezekre a predestinálót kvalitásokra nagy szüksége vagon. Püspöksége nem hasonlít az átlag püspökségekhez, amelyek mint a jól olajozott gépek, a rátermett mester keze nélkül is működésben tarthatók. Neki meg kell teremtenie a saját püspökségét! Adalbert és Gellért egyesített szerepkörét kell bizonyos vonatkozásokban betöltenie. Utja vipera fészek közelébe esik. A „lángszemű harag”, a keneteljességet szimbolizáló talár alatt dühöngő faji gyűlölködés, a hazaárulástól sem irtózó tendenciák darázsfszékét kell — ha elkerülhetetlen — széttipornia. Ő nem eshet abba az egyoldalúságba, amelybe a legtöbb — szerepét brevitert et confuse — elnagyoló egyházfő esik, hogy csupán a tulvilágra irányított (helyesebben az arra irányított) mimelő) semmittevéssel reprezentáljon. Ő léssen az egyetlen igazán hasznos megyei püspök, aki a talár alatt a magyarság mellvértjét léssen hivatva viselni. Ő a „végek”, az alatos elenség által fenyegetett határok felelősségteljes őrzésére hivatott. Szelleme sem lehet sablonos. A régi magyar liberális katolikus szellemet kell új életre keltenie. Az emberieset, a megértőt, a türelmeset, a fajunk nemes tradícióival összhangban lévő. Aminő volt az egész magyar katolikus szelleme, mielőtt az embertelen spanyol világnézet s a jezsuitizmus megfertőztették volna, a melyek utat tartak a hazátlan, vagy ami egyet jelent, a világpolgáris ultramontanizmusnak, a krisztusi szellem eme kiesufolásának. A nagy Lonovich lángbuzgalma, nemes liberálizmusa, Krisztus szellemétől ihletett türelmessége s a nagy magyar pap ragyogó emlékének lángjánál gyujtson szövetneket, midőn apostoli szerepére indul.

Amit az ősök elmulasztottak, a mit később a nemzet félelmesen megcsökkent erejével megteremteni nem tudott, aminek a hiánya nemzetromboló veszedelemmé fajult, ami végül

annyi nemes törekvés eredményeként megvalósult; a magyar püspökség, legyen az a bibliai mustármag, amelyből kihajt majd a magyar oltáryelvű nagy magyar egyház. A lelkében régen őhajtott. Az igazán nemzeti. Amit mi nem valami újabb schismával gondolunk megvalósíthatni, hanem a vallásnak az élet követelményeivel való összeegyeztetésével, avas, korszerűtlen, históriai képződmények kiküszöbölésével, szóval a régi magyar katolikus renesszánszával.

Bizalommal és reménnyel üdvözöljük a nagy munka megkezdőjét, István püspököt!

x-y.

Pártalakulás.

Vasárnap megalakult az ujhelyi „Városi Párt.”

— jun. 4.

A nagy viharok után tisztult ki legverőfényesebben az ég; a nagy záporok után indul meg legrohamosabban a természet teremtő munkája. Ugylátszik, hogy az ujhelyi poshadásnak indult közéletre is ilyen jótékony hatása volt annak a zivatarnak, mely a főispán vizsgálata képében a városházára lecsapott s a mult ezer hibáját felszínre hozta. Ez a vihar megrázta és felébresztette az ujhelyi közvéleményt és minden jel arra mutat, hogy most már a bajok tudatára ébredt közszellem valóban teljesíteni fogja a maga hivatását s lüktető erővel új alakulásokat, egészséges hajtásokat teremt a városi közéletben, melynek fonnyadt virágaiban eddig oly kevés örömmük telhetett.

Ilyen egészséges új alakulásnak tekintjük a vasárnap megalakult városi pártot, amely a maga elé szabott irányban: számüzve a politikát, felekezeti, társadalmi és más kicsinyes viszálykodást s egyetlen szempontnak a város érdekét tekintve, ezeken az alapokon valóban üdvös irányítója lehet a város ügyeinek.

Mindezekről s általában a városi párt jelentőségéről, irányáról stb. bővebben is lesz majd alkalmunk megemlékezni a párt programjának a közel jövőben való nyilvánosságra hozatala alkalmából. Ezuttal csupán a megalakulás külsőségeit mondjuk el a következőkben:

Már azon az értekezleten, mely a mult hónap végén a polgármester helyettesítés kérdésében a képviselőtestület tagjainak egy jelentékeny részét összehozta, felmerült az idea egy állandó városi pártalakulás létrehozására s megállapodás is történt, mely szerint az értekezlet megbizta Hönseh Dezsőt ez irányban az előkészítő lépések megtételével és a pártalakító gyűlés egybehívásával. Ennek a megbizásnak tett eleget Hönseh Dezső, midőn az eszmével rokonszenvező képviselőtestületi tagokat vasárnap délután 5 órára a Színház-étterembe összehívta.

Mintegy 40-50 képviselőtestületi tag jelent itt meg, akik Hönseh Dezső vezetése mellett, — miután az értekezlet jegyzője dr. Adriányi Bélát megválasztották, — megvitaták az eszmét s ennek a vitának folyományaképen nagy lelkesedéssel kimondták a Városi Párt megalakulását, elnökvé választván Hönseh Dezsőt, alelnökké pedig dr. Reichard Salamont. Választottak ezenkívül 12 tagu intézőbizottságot, mig a többi intéző szervek betöltését egy későbbi közgyűlésre halasztották.

Az intézőbizottságot az alakuló

gyűlés vezetőintézésű állások javaslata

Mi sürgősen elvégezt nyilvanc munk most jel den poli felekeze tásával látásah teremtés pont ve

Az beható kérdés, nézve most ki lyoztass vettek roly, dr Bertala baum S kiknek Hönseh podása fogalom a fegy az utó párt ez

Jár

Város

Ür

he

Va

fényes,

lére,

az ujon

s általa

ter tisz

sével o

pán is,

melege

sített,

munká

városá

rázta,

a végl

ráció

megea

A

nulság

lyek t

eszmé

methy

tatott

dön a

lálta

pánun

gyobb

A

követl

E

megte

de me

akikn

csak

dezők

ben s

számi

déglő

tűnő

minde

A

dégsé

a főis

redest

gatót,

elnök

széki

patak

sáros

valic

Dezső

key

jegyz

zeser,

dr. I

Izrael

Bélat,

gyűlés megbizta a pártprogram ter-
vezetének kidolgozásával és az ügyek
intézéséhez még szükséges tisztviselői
állások szervezése dolgában teendő
javaslattal.

Mint tudjuk, az intéző-bizottság
sürgősen fogja a reábizott feladatot
elvégezni s a pártprogramot annak
nyilvánosságra hozatalakor lesz alkal-
munk bővebben méltatni, de már
most jelezhetjük, hogy a pártot min-
den politikai momentumnak, továbbá
felekezeti viszálykodásnak távöltar-
tásával városi közügyek el-
látásához szükséges garanciák meg-
teremtése fogja, mint egyetlen szem-
pont vezetni.

Az alakuló gyűlésen felmerült s
beható megbeszélést provokált az a
kérdés, hogy vajjon a párt tagjaira
nézve a szigorú pártfegyelem már
most kimondassék és külön hangsü-
lyoztassék-e? A megvitatásban részt
vettek Zinner Henrik, dr. Klein Ká-
roly, dr. Reichard Salamon, Némethy
Bertalan, dr. Kellner Soma, Grün-
baum Simon és dr. Adriányi Béla,
kiknek felszólalásai után az elnöklő
Hönsch Dezső az értekezlet megállá-
podásaként azt kirdette ki, hogy e
fogalomban: „párt“, már benne van
a fegyelem fogalma is, s így ennek
az utóbbinak külön hangsúlyozását a
párt ezidőszertint feleslegesnek tartja.

Társaslakoma.

Városi Párti polgárság banketje.

Ünnepelték a főispánt és a helyettesített polgármestert.

— jun. 4.

Vasárnap este nemesak külsőleg
fényes, de belsőleg is értékes ünnep-
lésre, társaslakomára gyűltek össze
az újonnan alakult városi párt tagjai
s általában a helyettesített polgár-
mester tisztelői. A bankettet megjelené-
sével díszítette Meczner Gyula főis-
pán is, akit aztán a polgárság a leg-
melegebb spontán óvációkban része-
sített, ama eléggé meg nem hálálható
munkássága alkalmából, hogy Ujhely
városát, polgárságát lethargiájából fel-
rázta, a közszellemet felébresztette s
a végtelékig letört városi adminis-
tráció rendbehozatalára az első lökést
megadta.

A banketten sok érdekes és ta-
nulságos felkőszöntő hangzott el, me-
lyek többé-kevésbé mind ezeket az
eszméket fejtegették s különösen Né-
methy Bertalan pompás beszéde mu-
tatott rá pregnánsan, hogy most, ami-
dön a város közönsége ismét megta-
lálta a teljes összhangot kiváló főis-
pánunkkal, ebben van meg a legna-
gyobb garanciája a jövő fejlődésnek.

A nagyszerű est lefolyásáról a
következő tudósításunk szól:
Este félkilencor már zsufozásig
megtelt a Színház-étterem helyisége,
de még egyre érkeztek a résztvevők,
akiknek mind nehezebben lehetett
csak helyet szorítani. A banket a ren-
dezők várakozásán felül sikerült; töb-
ben sereglettek össze, mint amennyire
számítottak s csak Kovácsicsné ven-
déglisti ügyességét dicséri, hogy a ki-
tűnő vacsorából azért bőven kijutott
minden résztvevőnek.

A körülbelül 130—140 főnyi ven-
dégcseregben többek között ott láttuk
a főispánon kívül Lengyel Manó ez-
redest, Nagy Tamás h. pénzügyigaz-
gatót, Pintér István vm. árvaszéki
elnököt, Piliassy László vm. h. árva-
széki elnököt, Bessenyei Zénó sáros-
pataki főszolgabíró, Harsányi Gyula
sáropataki vezető járásbíró, dr. Ko-
valiczky Elek közjegyzőt, Hönsch
Dezsőt, Valther Lászlót, dr. Nyomár-
kay Ödönt, Isépy Zoltán vm. tb. fő-
jegyzőt, Némethy Bertalant, dr. Fű-
zeséry Zoltánt, dr. Nagy Arthurt,
dr. Lichtenstein Jenőt, dr. Rudali
Israel, dr. Holló Andort, dr. Nagy
Béla, Horváth Gyulát, Réz Gyulát,

Debreceny Áron felső ker. isk. igaz-
gatót, Behyna Kálmánt, dr. Reichard
Salamont, Widder Gyulát és még
számosakat, továbbá a városháza tiszt-
tikarát. Székely Elek h. polgármes-
ter megérkezésekor nagy éljenzés fo-
gadta.

Az első fogás után Székely Elek
emelt poharat. Sátoraljauhely zilált
pénzügyi viszonyait vette beszéde
mottójául s megnyugtatón kívánta a
város polgárságát, mert addig, amíg
a felügyeletet a város ügyei felett oly
férfi végzi, mint Meczner Gyula fő-
ispán, ki egész életén át Ujhely érde-
kein csüggött, addig itt tönkremenés-
ről nem lehet beszélni. A főispán most
is megállította a várost a romlás ut-
ján. Az intrikák akármint beszélhetek,
a nagyközönség jól tudja, hogy a vá-
ros legigazabb és legtevékenyebb bar-
rátja a főispán, akire a szülő poharát
emeli.

A nagy éljenzés lecsillapultával
az így aposztrofált főispán mondott
megragadó, mindenkinben mély hatást
keltő beszédet. Nem mint főispán be-
szél, — úgy mond, — a főispánt ott-
hon hagyta s ide csak mint a város-
nak egyik legszerényebb polgára jött
el; eljött azért, hogy a közhangulat-
ban ő is közreműködjen s mint a
város szerény polgára ő is kiöntse
szíve érzelmét. Az előtte szóló meg-
emlékezett az ő multbeli munkássá-
gáról. Ezt a jövőre is a legsziveseb-
ben megígéri, de arra kéri a város
közönségét, hogy amint ő öreg ember
létre kivette a részét a munkából,
vegyék ki ők is; és különösen a kép-
viselőtestület tegye félre az eddigi
rideg köznyt, hideg érzéketlenséget,
mert ha ezt nem teszi: Ujhely mint
rend. tan. város menthetetlenül el van
veszve. Szóló azonban reményli, hogy
ennek az ellenkezője fog történni s ezt
a reményét a közszellemnek ama fel-
élénküléséből meríti, mely főleg a vá-
rosi párt mai megalakításában kulmi-
nál. Ebből a pártból számúzve kell,
hogy legyen minden politika s az
egyetlen szempont: mindenek felett a
város érdeke. Hogy ez így lesz, ebben
a reményben üríti poharát Ujhely kö-
zönségére s különösen a képviselő-
testület tagjaira.

A főispán rendkívüli tetszéssel
fogadott beszéde után Hönsch Dezső,
mint a városi párt elnöke a polgárság
összetartására emelte poharát.

Ezután dr. Reichard Salamon
mondott szép beszédet Székely Elek
h. polgármesterre, vázolván a feladat
nagyságát, melyet Székely most ma-
gára vállalt. Majd a tisztikar nevében
dr. Kelner Győző árvaszéki ülnök kö-
szöntötte fel Székely Elek polgár-
mestert, egyben ígéretet téve, hogy a he-
lyettesített polgármester vezetése alatt
a tisztviselők szorgalmasan dolgozni
fognak.

Most Székely Elek köszönte meg
a kitüntető felszólalásokat. Kijelen-
tette, hogy azokat a nagy feladatokat,
melyeket Reichard Salamon felsejrolt,
ő, aki csak helyettesített, ideiglenes
polgármester, aligha valósíthatja meg,
ezeknek a megvalósítására alakult
azonban a városi párt, s reményli,
hogy ennek sikerülni is fog a nagy
kérdések megoldása. Egyet a maga
részéről is ígérhet: arra fog törekedni,
amiben a multban legnagyobb hiány
volt, hogy t. i. a polgároknak munka-
alkalmakat és a tisztességes megél-
hetés feltételeit megteremtse. Köszöni
a tisztviselők ígéretét s ennek bevál-
tását el is várja; a városházán csak
olyan tisztviselőnek lehet helye, aki
dolgozik.

Meczner Gyula főispán nagy ér-
deklődés közepette Némethy Bertal-
ant köszöntötte fel. Kiemelte párat-
lan tudását, esontig ható éles eszét
és annak a reményének adott kifeje-
zést, hogy a most következő munkás
korszakban Némethy tevékeny részt
fog venni a város ügyeinek rendbe-
hozatalában.

Némethy Bertalan a töle meg-
szokott ékesszólással felelt a köszön-
tésre, vázolta a város helyzetét s visz-
zahárította az elismerést a főispánra,
aki öreg korában oly páratlan ener-

giával vállalta és végezte a város ér-
dekében azt a nagy feladatot, amelyet
a fiatalok közül sem tudott volna el-
végezni senki. Nagy örömeinek adott
kifejezést a felett, hogy a város meg-
találta az összhangot a főispánnal s
ebben az összhangzó működésben most
már lehető és remélhető a város fej-
lődése.

Klein Károly dr. szellemes, hu-
moros felkőszöntője után a társaság
az éjfél óráig maradt a legjobb han-
gulatban együtt.

Kettős öngyilkosság.

Gyermekszerelemből tragédia.

— jun. 4.

Ma hajnalban megdöbbenő, véres
tragédia történt Ujhelyben, amely iz-
galomba hozta a lelküket s bizonyára
még sokáig lesz az érző szívű embe-
rek szomorú beszédtemája. Ugyszól-
ván minden komolyabb előzmény nél-
kül két fiatal, szerelmes életet oltot-
tak ki a kis Lankaszter revolver go-
lyói: a IV. polgárista szép szőke Tóth
Annuskát és a 18 éves Fehér De-
zsőt. A megrázó eset részletei a kö-
vetkezők:

Ma hajnalban öt órakor egy nap-
számos ember, Csermák György lé-
lekszakadva jelentette Nasztanovics
Mihály rendőrőrmesternek, hogy a
város északi végén, a köztemető utáni
réten egy fiatal férfi s egy fiatal nő
holttestet látta. Az őrmester rögtön
Schmidt Lajos rendőrkapitány laká-
sára sietett s jelentette az esetet.
Schmidt kapitány a közben szintén
értesített Stern Armin v. orvosossal
nyomban kocsira ült s a szerencsét-
lenség színhelyére hajtatott.

A Kazinezy-utca végén levő utolsó
háztól 100—120 méternyire, a Szép-
halom felé vezető út jobb oldaláról
letérve, a réten (az országút és a
Ronyva-patak között) találták a földön
egy más mellett a két holttestet. A
ferfi, — 18—20 éves bajszatlan fiu,
— sötétkék posztóruhában; mellette
a 15—16 éves leány, szőke, kibontott
hajjal szintén kék ruhában.

Mindkét holttestnek — majdnem
pontosan ugyanazon a helyen — a
jobb halántékát fúrta át a golyó. Nem
volt már bennük élet; Stern dr. már
csak a beállott halált konstatálhatta,
továbbá, hogy a lövések vagy 2—3
órával előbb történhetek s rögtönös
halált okozók voltak.

Kétségtelenül megállapították azt
is, hogy a fiu lötte le a lányt, körül-
belül 1—2 méter távrolól; azután pe-
dig fejét a leány holttestének keblére
hajta, saját halántékába bocsátotta
a gyilkos golyót.

Az öngyilkosoknál talált iratokból
a személyazonosság is hamarosan
megállapítható volt. A fiu Fehér
Dezső, Fehér Ferenc sátoraljauhelyi
Máv. pályafelügyelő fia, ki jelen-
leg egy sátoraljauhelyi ügyvédi iro-
dában mint irnok dolgozott, a leány
pedig Tóth Anna, egy szomatori föld-
birtokos leánya, a sátoraljauhelyi áll.
polg. leányiskola IV. osztályának nö-
vendéke.

A náluk talált levelekből a közös
akarattal végrehajtott öngyilkosság
nyilvánvalóvá lett. Négy levelet talá-
tak náluk: az első a rendőrségnek
szól, — ez a fiu írása, de a lány is
alá írta, továbbá a leány levelét dr.
Behyna Dezsőné polg. isk. tanítónő-
höz, ugyanezét Takács Gabriella IV.
osztályu polgári iskolai növendékhez
s végül egy zárt borítékot, melynek
címeze: „Szeretett jó anyámnak.“

A rendőrség megállapította, hogy
tegnap délután, ötkor a fiatalok a
„Pótra“-kocsimában egy üveg sört
ittak, majd a Torzsás felé eltávoztak.
Ez időtől senkisé látta őket életben.
Reggeli 3—¹/₄ óráig bolyonghattak a
határban, ekkor a mezőőr 2 lövést
hallott, de nem tulajdonított ezeknek
jelentőséget.

A rendőrséghez intézett levelük
a következő:

Tekintetes

Rendőrkapitányságnak

Sátoraljauhelyben.

Tettünknek oka a jó bánásmód,
amit már nem birtunk elviselni. Ezek
a gonosz apák úgy bántak velünk és
a többiekkel, mint a legutolsó kutya-
kal, mi pedig féltünk attól, hogy nem
adnak egymásnak és ezért közös aka-
rattal mentünk a halálba.

Kérjük a tekintetes kapitánysá-
got, intse egykissé jóra az apákat,
hogy a többiek is ne erre a sorsra
jussanak, mint mi.

Utolsó kérésünk pedig, hogy egy-
szerre és egy sirba temessenek.

Fel semmi esetre se boncoljanak,
mivel semmi bajunk sem volt.

A golyók még a régi időkől van-
nak nálam, mert nem csak most akar-
tam elkövetni tettemet, hanem ezelőtt
már vagy pár hónappal.

Minden rokont és ismerőt egy-
aránt eszokolunk.

Fehér Dezső, Tóth Anna.

Tóth Anna reggelenként vasuton
jött be Szomatorról, napközben — az
iskolai időn kívül, — itt lakó roko-
nainál tartózkodott s délután 5 óra-
kor ment ismét vasuton haza. Rend-
szerint délből is hazament. Így eshe-
tett, hogy tegnapi eltűnése nem kel-
tett aggodalmat, mert itteni rokonai
azt hitték, hogy hazautazott, otthon
meg úgy vélték, valami körülmény
miatt Ujhelyben maradt.

A két fiatal szerelme meglehető-
sen régi keletű. Fehér Dezső szülei
is tudtak az udvarlásáról, de nem sok
jelentőséget tulajdonítottak neki, gyer-
mekszerelmenek nézték. Nem is na-
gyon korhólták érte, bár néha persze
mondották neki, hogy mire való ez a
céltalan udvarlás, hiszen még mind-
ketten nagyon fiatalok.

Fehér Dezső az időn önként elő-
állott sorozásra s be is vették. Mos-
tanában azonban már megbánta, hogy
katonának kell majd elmenjen s félt
attól, hogy katonáskodása alatt sze-
relmese máshoz megy férjhez.

Mivel az öngyilkosság kétségte-
len, a szerencsétlen gyermekeket nem
boncolják fel. Temetésük valószínűleg
holnap lesz.

HIREK.

— Uj kamarás. A király Bartha
István budapesti 30. honvédegyalog-
ezredbeli őrnagynak, társadalmunk
közkedvelt egyéniségének, a kiter-
jedt és előkelő ujhelyi Bartha esa-
lád tagjának, ki mint százados hosz-
szu ideig Ujhelyben is tartózkodott,
a kamarai méltóságot adományozta.

— Záróünnepély a színházban. A
A főgimn. Kazinezy Önképzőköré e
hó 7-én, szombaton d. u. fél 6 óra-
kor tartja záróünnepélyét fényes mű-
sorral a városi színházban.

— Lovagias ügy a közgyűlés nyo-
mán. A tegnapi közgyűlésből kifolyólag
dr. Buza Barna segédeivel
provokálta Bettelheim Sándort.

— Eljegyzés. Fenyves Sándor
nagyásói földbirtokos eljegyezte Kroó
Arankát, Sátoraljauhelyben.

— Jótékonycélu multság. E hó
7-én, szombaton a Színház-kertben
az izr. Népkonyha javára fényes tánc-
multság lesz.

— A városi mozgószínházban hol-
nap, esütörtökön az est főszáma „Az
utolsó arany“ lesz, melyet a dán ud-
vari színház tagjai játszottak, Walde-
mar Pyslanderrel, a legelső mozi-
színiésszel az élükön.

— Magyar nyelvű oktatás az új
püspökség iskolában. Jaczkovics Mi-
hály hajdudorogi püspöki helynök
tanfelügyelői minőségében rendeletet
bocsátott ki, melynek értelmében a
jövő iskolai évben kezdődőleg a haj-
dudorogi püspökséghez csatolt össze-

községek görögkatholikus iskoláiban a kötelező magyar nyelvű oktatási vezetendő be. Amennyiben azonban az első évben a magyar oktatás nyelv teljes mértékben való kizárólagos alkalmazása akadályokba ütköznék, bizonyos tantárgyakra nézve akkor is feltétlenül bevezetendő a magyar nyelvű oktatás. A románok körében a püspöki helynöknek ez a rendelete nagy megütközést keltett és előre látható, hogy a román püspökök ez intézkedés ellen illetékes helyen fel fognak szólalni.

— **Magánvizsgák a gimnáziumban.** A sátoraljaujhelyi főgimnáziumban f. hó 9-én írásbeli, 10-én pedig szóbeli magánvizsgák lesznek. A vizsgálatokra 9-én reggel 8 órakor kell jelentkezni az igazgatónál.

— **Az elcsesélt utazókosár.** Dr. Tátray Dezsőné Sátoraljaujhelyből a napokban Nyiregyháza kerületi Bercelekre utazott. Nyiregyháza az átszállásnál vette csak észre, hogy utazókosarát valaki kicsesélte. A kosarat bevitték a nyiregyházi rendőrség detektívosztályára, amely megindította a nyomozást az elveszett kosár kézrekerítésére.

— **Szabó Jakab ünneplése.** A sátoraljaujhelyi izrelita hitközség iskolaszéke, mint már jeleztük, Szabó Jakab igazgató-tanító tiszteletére abból az alkalomból, hogy itt eltöltött 29 évi, összesen 33 évi tanítói működés után nyugalmába lép, karöltve volt tanítványaival és mindazon testülettel, melyek kebelében a távozó tanító emberbaráti és kultúr szolgálót teljesített, f. évi *junius hó 15-én, vasárnap* d. e. 10 és fél órakor a hitközség tanácstermében iskolaszéki diszgyűlést tart. E diszgyűlésre, egyzersmind bucsuünnepre a nagyközönség szíves megjelenését kéri a hitközség. Az iskola tanítótöbbsége és növendékei a távozó igazgató tiszteletére a városi színházban rendeznek színi előadással egybekötött ünnepélyt, mely egyuttal évzáró ünnep is lesz. Kezdeté d. u. 4 órakor. Este 8 órakor Szabó Jakab tiszteletére társasvacsora lesz.

— **Sikkasztott és öngyilkos lett a méhesfalvai körjegyző.** Gyarmathy Béla méhesfalvai körjegyző vadászfegyverével véget vetett életének. Mult hétfőn hivatalvizsgálatnak kellett ott bekövetkezni s habár a bizottság fogadására előkészületeket tett, utóbb, ugy látszik, mást gondolt s egy órával megelőzve a bizottság érkezését golyót röpített a halántékába, mely teljesen szétronsolta a fejét, hogy agyvelője teljesen szétfreccsent a szobában. A kellemes megjelenésű és kedvelt ember igen költséges és könyelmű életet élt. Uri passzióit fizetése nem fedezhette, közpénzekhez nyult. Most aztán abban a tudatban, hogy a vizsgálat kideríti bűnös manipulációit, a halálban keresett menedéket. Az elsikkasztott összeg nagysága még nincs kiderítve, de a vizsgálat kezdete máris 3000 koronán felüli hiányt mutat fel.

— **Apátság adományozása.** Plenth Nándor tarcali r. k. esperes plebánosnak és tanfelügyelőnek a király a Szent Egyedről elnevezett bártfai címzetes apátságot adományozta. A kitüntetés minden tekintetben érdemes férfit ért, ki egész közpályáján az „integer vitale scelerisque purus” férfi mintaképe volt, s kitől a társadalom még sokat vár.

— **Évzáró vizsgálatok a „Carolineum”-ban.** A paulai szt. Vinczéöl nevezett irgalmas Nővérek vezetése alatt álló sátoraljaujhelyi „Carolineum” r. k. leánynevelő- és tanintézetében az 1912/13. isk. évben a vizsgák sorrendje a következő: Junius 6-án d. e. fél 8 órakor „Veni-Sancte,” utána hitan az elemi népiskolában, 7-én d. u. 3 órakor hittan vizsga a párhuzamos elemi (Externát) osztályokban,

9-én d. e. 8 órakor hittan vizsga a polgári isk. osztályokban, 10-én d. e. 8 és fél órakor oszt. vizsga az elemi népisk. I—II. o., 11-én d. e. 8 órakor oszt. vizsga az elemi népisk. III. o., 12-én d. e. 8 órakor oszt. vizsga az elemi népisk. IV. o., 13-án d. e. 8 órakor a párhuzamos elemi I—IV. o., d. u. 3 órakor tornavizsgálatok az elemi és polgári iskolákban, 14-én d. e. 8 órakor oszt. vizsga a polg. iskola I. o., 16-án d. e. 8 órakor oszt. vizsga a polg. iskola II. o., d. u. 3 órakor a francia nyelvet tanulók vizsgája, 17-én d. e. 8 órakor oszt. vizsga a polg. iskola III. o., 18-án d. e. 8 órakor oszt. vizsga a polg. iskola IV. o., 19-én d. e. 9 órakor a zenét tanulók I. csoportjának, d. u. 3 órakor a zenét tanulók II. csoportjának vizsgája, 20-án d. e. 8 órakor „Te Deum,” az érdeksorozat felolvasása, bizonyítványok kiosztása, 21-én d. e. 8 órakor a magántanulók írásbeli, d. u. 2 órakor szóbeli vizsgája az I—II. o., 23-án d. e. 8 órakor a magántanulók írásbeli, d. u. 2 órakor szóbeli vizsgája a III—IV. o. A polgári osztályok kézimunka-, festés- és rajzkiállítására jun. 14—19-ig bezárólag tekinthetők meg.

— **Kitüntetett szabósegéd.** Tóth András tokaji szabósegédet, ki egy helyen megszakítás nélkül 50 évig dolgozott, a kereskedelmi miniszter 100 korona jutalommal részesítette. A jutalmat szép ünnepség keretében adta át Tóthnak Bárczy Gusztáv tokaji szolgabíró.

— **A SAC. nyári mulatsága.** Mult számunkban hírt adtuk annak a nyári

tánmulatságnak, melyet a Sátoraljaujhelyi Athletikai Club rendez f. hó 7-én, szombaton a „Vadászkürt” kert-helyiségében s mint most értesülünk, — s mint az előrelátható is volt, — a mulatság iránt rendkívüli nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség körében. A meghívottak közül már sokan megváltották jegyeiket, sőt felülfizetések is történtek, melyeket, valamint a még ezután történendő felülfizetéseket a rendezőség hirteligen fog nyugtázni. A mulatságon Jónás sárospataki kiváló cigányprimás fog játszani s már most elárulhatjuk azt is hogy a mulatságon megjelenendő hölgyek részére a rendezőség kedves meglepetést készített elő. Az előreláthatólag igen nagy sikerű nyári mulatságot kedvezőtlen időjárás esetén is meg fogják tartani s mint már mult számunkban is említettük, a belépőjegyek árai: személyjegy 2 korona, családjegy 6 korona lesz.

— **Az új tállyai káplán.** A kaszai püspök Jakubcsék Lajost az elhunyt Schopp Nándor helyére Tállyára segédlelkészül rendelte ki.

— **A főgimnázium tornaversenye.** Vasárnap délután tartotta meg a főgimnázium ifjúsága jólsikerült tornaversenyét, melyen városunk egész intelligenciája jelen volt. Ragyogó szép idő kedvezett a tornaversenynek, melynek megrendezéséért méltó dícséret illeti a főgimnázium vezetését és tanári karát s különösen agilis tornatanárját, Kudlicska Károlyt, ki az ifjúság betanítása és a verseny gyors, szabatos lebonyolításával szerzett kü-

lönös érdemeket. Délután három óra volt, amikor a gimnáziumi ifjúság osztályok szerint csoportosítva, dob és trombita szó mellett felvonult a dohánygyár mögötti térre s miután elvonult a nagyszámu, lelkesen éljenző közönség előtt, felállott az előre kijelölt helyeken és a Hymnusz elénekélése után kezdetét vették a precizen összetanult szabadgyakorlatok, melyeket igen sikerült tabló fejezett be. A tabló után kezdetét vette a staféta futás, majd ennek befejezte után a felsőbb osztályok tanulói mutattak be szép gyakorlatokat a nyújtón és korlátokon, hol az előbbin különösen Palásthy és Stancz, az utóbbin pedig Kúnák és Ferenczy tüntek ki. A szertornázást a magas ugrás követte, hol az összes tanulók között Thuránszky érte el a legjobb eredményt. A 100 méteres futásban az alsóosztályos indulók közül első lett Rakmányi, a felsőosztályosok közül Klein Sándor. A VII—VIII. osztályok közötti füleslabda versenyből a VII. osztály került ki győztesként nagy fölényrel. A füleslabda mérkőzés után footballmérkőzés vette kezdetét, ezt azonban érthetetlen okokból 3 perc multán abbahagyták. Ezzel azután véget is ért a tornaverseny sportrésze, az ifjúság újra csapatokba sorakozott, élénkelte a Szózatot és a közönség lelkes tapsai és éljenzése között fejeződött be a szép tornaünnepély.

Felolvas szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla**
Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor**
Laptalajdonos: **Éhler Gyula**

HIRDETÉSEK.

Szent-Margitszigeti üdítővíz

Mint asztali víz nagyon kellemes, jó hatású, egészségpótló ital. A Szent-Margitszigeti üdítő és gyógyvíz kezelettsége. Főlerakat:

TÓTH LAJOS cégnél
Sátoraljaujhelyben.

a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Kapható jobb fűszerüzletben s vendéglőben

Vérszegénység, sápkór idegesség és gyomor bajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vas-bor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer a legjobban ajánlható.

Egy üveg ára 3 korona.

Kapható:

a „Szt.-Antal” gyógyszerertárban
Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér.

A kirakatokban kifüggesztett OLLA tábláskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203. sz. tucatja 6 kor. 1204. sz. superfinom tucatja 8 kor. Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Éhler Gyula és Widder Gyula gyógyszerertárban s Hrabéczy Kálmán drogeriájában és Kluger Jenő illatszertárban Sátoraljaujhely.

Schunda-féle szab. hirneves cimbalmok

állandó bizományi raktára

Sátoraljaujhely, Erzsébet királyné-utca 18.

Jgen kedvező fizetési módzatok.

Eladó

20 drb. 300 kor. névértékű Mezőgazdasági Bank részvény

Bővebb felvilágosítást nyújt

Eiserth István,

ifjb. Miklós Béla gondnoka.

Zemplén-Ladmőzei Mész- és Agyagipar Részvénytársaság Sátoraljaujhely.

Ajánlunk a t. építész és építető uraknak s uradalmaknak I. oszt. fával égetett, kő- és pormentes

M E S Z E T

telepünkön átvéve, vagy az építéshez fuvarozva, ugyszintén vasuti elszállításra. — Telepünk a bodrogszerdahelyi hídól pár pereznnyire, Ladamócz községejől jóval innen van.

Távirati rendeléseket azonnal eszközlünk. Nagyobb vételnél előnyárak.

Megrendeléseket azonnal elintézzük.

Telefon: a telepen Bodrogszerdahely 1, Sátoraljaujhelyben 40.

Zemplén-Ladmőzei Mész- és Agyagipar Részvénytársaság.